UNIVERZITET U BEOGRADU
FILOLOŠKI FAKULTET
BEOGRAD

Beograd, 14. maja, 2014.

IZVEŠTAJ O PODOBNOSTI TEME, KANDIDATKINjE I MENTORKE ZA IZRADU DOKTORSKE DISERTACIJE

I PODACI O KOMISIJI

Na osnovu člana 127 Statuta Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu i člana 128 Zakona o visokom obrazovanju, Nastavno-naučno veće Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu na sednici održanoj 26. februara 2104. godine donelo je odluku kojom je imenovana komisija za ocenu podobnosti doktorandkinje MONIKE BALA i teme doktorske disertacije pod nazivom

USMENE AUTOBIOGRAFIJE BUKOVINSKIH MAĐARA: UPOTREBA JEZIKA I NARATIVNI MODELI

Sastav komisije:
1. dr Jelena Filipović, redovna profesorka Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu
2. dr Edita Andrić, redovna profesorka Filolozofkog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu
3. dr Biljana Dojčinović, redovna profesorka Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu
4. dr Biljana Sikimić, viša naučna saradnica, Balkanološki institut, SANU
5. dr Marija Ilić, naučna saradnica, Balkanološki institut, SANU

II BIOGRAFIJA KANDIDATKINjE

Mesto i datum rođenja: Beograd, 05.03.1975.
Obrazovanje
- **1982-1990 –** Osnovna škola "Vuk Karadžić" u Beogradu.
- **1990-1994** – "14. beogradska gimnazija" u Beogradu, prirodno-matematički smer. Jezici: engleski, ruski, latinski.
- **1994-1998** – Filološki fakultet u Beogradu, Katedra za mađarski jezik i književnost. Prosek 8,85.
- **1999-2004** – Postdiplomske magistarske studije, smer *Nauka o književnosti*, Filološki fakultet u Beogradu. Prosek 9,25.
- Naslov teze: "Recepcija Hamvaševih dela *Filozofija vina* i *Nevidljivo zbivanje* u srpskoj kulturi".
- **2007** septembar **– 2008** april i 2008 jul-septembar – studijski boravak na Univerzitetu u Limeriku, Irska, University of Limerick.

Sertifikati
- **1996, 1997** – kurs iz savremene mađarske književnosti u Debrecenu (Mađarska), u okviru letnje Akademije – "Debreceni Nyári Egyetem".

- **2003** – psihološki seminar pod naslovom *Umeće komunikacije – konstruktivni pristupi problemskim situacijama* u "Dečijem kulturnom centru" u organizaciji "Tim Psihokod"-a, tima za edukaciju i pružanje psiholoških usluga, Beograd.
- **2004** –*Interaktivne metode u nastavi mađarskog jezika i književnosti*, kurs u organizaciji letnje akademije "Bolyai Nyári Akadémia" u okviru "Udruženja mađarskih pedagoga Vojvodine" u Sovati (Rumunija).
- **2004** – *NGO Project Management*, kurs u organizaciji centra za strane jezike "The Bridge", Beograd.
- **2009** – Learner autonomy, the *Common European Framework of Reference for Languages* and the European Language Portfolio, A seminar on language teaching at university, David Little, Trinity College Dublin, 7-9 Octobar 2009, Filološki fakultet u Beogradu.

Jezici

- Mađarski - maternji
- Engleski – Certificate of Advanced in English
- Španski – C1/1 Nivel Avanzado
- Ruski – srednji nivo
- Nemački – srednji nivo

Radno iskustvo

- **1997, 1998, 2000** Sajam knjiga u Beogradu, štand Udruženja mađarskih izdavača.
- **1997** – tumač na postavci Molijerovog komada *Tartif,* "Narodno pozorište", Beograd. Reditelj: Laslo Babrci (Babrczy Lászlo), direktor pozorišta "Gergelj Čiki" ("Csiky Gergely Színház"), Kapošvar, Mađarska.
- **1997, 2002, 2003, 2005, 2006** – prevodilac za mađarski na međunarodnom dečijem festivalu *Radost Evrope*.
- **1999 - 2005** asistent-pripravnik za predmet Mađarski jezik i književnost, Katedra za mađarski jezik i književnost, Filološki fakultet, Beograd.
- **2005** – **2009** asistent za predmet Mađarski jezik i književnost, Katedra za mađarski jezik i književnost, Filološki fakultet, Beograd.
- **2009** – **2012** asistent za predmet Mađarski jezik i književnost, Katedra za mađarski jezik i književnost, Filološki fakultet, Beograd.
- **2012** – viši lektor za predmet Mađarski jezik, Katedra za mađarski jezik i književnost, Filološki fakultet, Beograd.

Volonterski rad

od 2000 NVO za pomoć deci sa posebnim potrebama *Dečije srce*

III BIBLIOGRAFIJA KANDIDATKINJE

- Bala, M. (2007) "Hamvaš kao krizeolog", *Filološki pregled*, XXXIV (2), 109-120.
- Bala, M. (2010) "Tamo gde se kulture susreću: Naracije o sopstvu kroz uticaj različitosti. Životne priče mađarske dijaspore u Vojlovici." u Subotić, Lj. i Živančević-Sekeruš. ur., *Zbornik radova Petog međunarodnog interdisciplinarnog simpozijuma "Susret kultura"*, održanog 1. decembra 2009., knjiga 1, Novi Sad: Filozofski fakultet, 395-402.
- Bala, M. (2012) "Rodne razlike u komunikaciji: Životni narativi Mađara u Vojlovici", u Lopičić, V. i Mišić Ilić, B. ur., *Zbornik radova Jezik, književnost, komunikacija: Književna istraživanja,* održanog 15-16. aprila 2011., Niš: Filozofski fakultet, Univerzitet u Nišu, 409-418.
- Balla, M., Buljanović, S., Ilić M. (2012) "Domains of Hungarian language use in Belgrade" , *Linguistics (Jezikoslovlje),* 13(2), 565-583.

Objavljeni prevodi

- Judita Berg (2012) *Rumini*, Beograd: Kreativni centar.

IV OCENA DA JE KANDIDATKINJA PODOBNA DA RADI DISERTACIJU

Uvidom u biografiju i bibliografiju kandidatkinje, komisija smatra da kandidatkinja MONIKA BALA ispunjava sve uslove za izradu doktorske disertacije.

V OCENA PODOBNOSTI PREDLOŽENE MENTORKE

Za mentorku je predložena dr Jelena Filipović, redovna profesorka Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, Katedra za iberijske studije.
Odabrana bibliografija:

Filipović Jelena. 2009. *Moć reči: Ogledi iz kritičke sociolingvistike*. Beograd: Zadužbina Andrejević (knjiga)

Kuzmanović, Ana, Jelena Filipović, Jasna Stojanović & Jelena Rajić (eds.). 2013. *Estudios hispánicos en el siglo XXI*. Beograd: Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu. (knjiga, ko-urednica)

Vučo, Julijana & Jelena Filipović (eds.). 2012. *Filološka istraživanja danas. Jezik i društvo/ Philological Research Today. Language in Society*. Beograd: Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu. . (knjiga, ko-urednica)

Savić, Jelena M. 1996. *Code-switching: Theoretical and methodological issues*. Monografija Filološkog Fakulteta br. 81. Beograd: Filoloski Fakultet. (knjiga)

Filipović Jelena. 2013. Cultural models and variation in oral narratives, in: J. Nikolić & Dalibor Soldatić (eds.) AELO 35. *Advances in Oral Literature Research*. Belgrade: Faculty of Philology Press, pp. 329-342.

Filipović, Jelena & Ivana Vučina-Simović. 2012. El judeoespañol de Belgrado: un caso paradigmático de los Balcanes. *Hispania*, 95(3): 495-508.

Filipović, Jelena & Julijana Vučo. 2012. Language policy and planning in Serbia: language management and language leadership. *Anali Filološkog fakulteta*, 24(II): 9-32.

Filipović, Jelena. 2011. Gender and power in language standardization of Serbian. *Gender and Language*. 5(1): 111-131.

Filipović, Jelena. 2011. Language policy and planning in standard language cultures – an alternative approach. In: Vera Vasić (ed.), *Primenjena Lingvistika u čast Ranku Bugarskom. JEZIK U UPOTREBI [Applied linguistics in honor of Ranko Bugarski. LANGUAGE IN USE*]. Novi Sad: Društvo za primenjenu lingvistiku Srbije, Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu , pp. 121-136

Filipović, Jelena & Ivana Vučina-Simović. 2010. La lengua como recurso social: el caso de las mujeres sefardíes de los Balcanes. En: P. Díaz Mas & M. Sánchez Pérez (editoras). *Los sefardíes ante los retos del mundo contemporáneo. Identidad y mentalidades.* Madrid: CSIC, pp. 259-269

.

Filipović Jelena. & Ivana Vucina Simović. 2008. Language and identity among the Sephardim in the territories of the Former Yugoslavia. U: Sikimić, Biljana & Tijana Ašić (eds.). *The Romance Balkans*, Serbian Academy of Science and Arts, Special Editions No. 103. Belgrade: SANU/Institute for Balkan Studies, pp. 303-317.

Filipović, Jelena & Jasmina Nikolić. 2007. Baladas y la balada: la oralidad desde unas perspectivas sociolingüísticas y antropológicas. *Filološki pregled*, XXXIV (2): 87-94.

Filipović, Jelena.2007. Ideologija jezika i standardizacija: istorija i budućnost srpskog standardnog varijeteta. *Primenjena lingvistika 8*. Beograd: Društvo za primenjenu lingvistiku Srbije, Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu i Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu, str. 22-31.

Filipović, Jelena. 1998. Novi pristup analizi prekljucivanja kodova *Zbornik za filologiju i lingvistiku Matice srpske*, XLI/1: 135-145.

Filipović, Jelena. 1998. Varijacije unutar padeških sistema u različitim tipovima srpskih varijeteta: u prilog jedinstvenoj teoriji jezičkih promena. *Zbornik za filologiju i lingvistiku Matice srpske*, XLI/1: 135-145.

Filipović, Jelena. 1998. The status of Serbian as the minority language within a Serbian-American community. *Filološki pregled* , XXV, 2: 147-157.

Savić, Jelena M. 1995. "Structural convergence and language change: evidence from Serbian/English code-switching", *Language in Society*, 24 (4): 475-492.

Komisija smatra da PROF. DR JELENA FILIPOVIĆ ispunjava sve uslove za mentorku ove doktorske disertacije za oblast:

SOCIOLINGVISTIKA, KOGNITIVNA ANTROPOLOGIJA, LINGVISTČKA ANTROPOLOGJA, TEORIJA ETNICITETA I HUNGAROLOGIJA

OCENA FORMULACIJE NAZIVA TEZE

Komisija zaključuje da je radni naziv teze USMENE AUTOBIOGRAFIJE BUKOVINSKIH MAĐARA: UPOTREBA JEZIKA I NARATIVNI MODELI prikladan i da dobro reprezentuje suštinu predložene teme istraživanja.

VI OCENA PODOBNOSTI TEME:

Predmet ove doktorske disertacije čine životne priče bukovinskih Mađara, naseljenih u južnom Banatu (Srbija), i to upotreba jezika i narativni modeli u usmenim autobiografijama. Usmene predstave života podrazumevaju životne priče, sećanja ljudi prikazana u usmenoj formi. Lica koja „igraju glavnu ulogu" u usmenim istorijama govore u „sveprisutnoj *sadašnjosti*" (Farrell 1982, p. 89) o prošlim događajima i iskustvima iz svog života.

Rad će se posebno fokusirati na način korišćenja autobiografskog diskursa, na to kako govornici referišu na neke aspekte ličnog i kolektivnog (etničkog) identiteta. Bukovinski Mađari, odnosno Sekelji iz Bukovine, doseljavaju se u drugoj polovini 19. veka (1883–1886) u južni Banat (naselja Skorenovac,

Ivanovo, Vojlovica). Današnje generacije bukovinskih Mađara u Banatu, potomci emigranata iz Erdelja[1], deo su kulturnog pejzaža Vojvodine u višeetničkom i višejezičnom okruženju. Bukovinski Mađari su maternji govornici mađarskog jezika, uglavnom su dvojezični, a kod mlađih generacija postoje naznake zamene jezika srpskim.

Korpus za analizu čine kvalitativni, polu-institucionalni intervjui sa govornicima mađarskog jezika iz južnog Banata i beleške sa terenskih istraživanja. Intervjui su bazirani na upitniku koji je sačinjen za potrebe istraživanja i koji je mahom usmeren na podsticanje i elicitaciju autobiografskih sećanja i narativa. Životne priče bukovinskih Mađara tematski se mogu svesti na problem pojedinca u datom kulturno-istorijskom razdoblju, a na njihovu konstrukciju utiču i životne okolnosti, porodična sećanja, individualni karakter naratora i govorna situacija intervjua. Životne priče imaju često kumulativnu snagu; spojene mogu otkriti mnoge činjenice o zajednici, stoga istorija zajednice prirodno izrasta iz ličnih, autobiografskih iskaza. Običaji, folklor, jezik, poreklo u tradicionalnim zajednicama doprinose formiranju identiteta.

V CILJ ISTRAŽIVANJA, HIPOTEZE I OČEKIVANI REZULTATI

Autorka polazi od hipoteze da je svaka životna priča konstruisana kroz autobiografsko sećanje u narativnoj formi, što omogućava analitički pristup uz korišćenje narativnih teorija (Bloom 2003; Zumthor 1990; Chanfrault-Duchet 2000; Farrell 1982; Labov, Waletzky [1967] 2003; Labov 1976, 1984). Autobiografski žanr, bilo da je u pisanom obliku ili usmenom, uvek predstavlja formu kreiranu kroz razgovor sa samim sobom, razgovor sa zamišljenim ili stvarnim Drugim. U intervjuu, autobiografska priča se konstruiše, pored ostalog, u dijalogu naratora i istraživača, gde pitanja istraživača pokreću i usmeravaju naraciju, ali naraciju ipak oblikuje i vodi mahom narator koji je i autobiografski subjekt.[2] Nakon intervjua, autobiografska priča prolazi proces transkripcije.

Postavlja se pitanje da li se usmena autobiografija može posmatrati uz pomoć sličnih analitičnih postupaka kao pisana autobiografija. Moderne teorije iz naratologije i analize diskursa pokazale su da su usmene i pisane narativne forme u mnogo čemu slične, i da je stroga podela između njih veštačka (Chamberlain, Thompson 1998, 1; Farrell 1982, 90; Spivak 1999, 425; Tannen (ed.) 1982; Savić 1989). Autobiografski žanr i životne priče mogu se posmatrati kao „kreativni nefikcionalni"(Bloom 2003, p. 285) tekstovi što omogućava analitički pristup (Vidi: Zumthor 1990) uz korišćenje teorije fikcije.[3]

---

[1] Čest motiv autobiografskih narativa bukovinskih Mađara jeste priča o doseljavanju iz Erdelja. Tragični događaj u istoriji Sekelja poznat kao Sikulicidijum, ili na mađarskom „mádéfalvi veszedelem", dogodio se 7. januara 1764. kada je izvršeno masovno pogubljenje okupljenog stanovništva koje je pokušalo da izbegne nasilnu mobilizaciju austrijske vojske. Kao posledica tog događaja, nekoliko hiljada Sekelja prelazi iz Madefalve u Moldaviju, odatle se za nekoliko godina, usled prenaseljenosti i osiromašenja, pet osnovanih sela seli u Bukovinu 1776–1786, a odatle dalje migriraju, i preko Segedina dolaze u Pančevo. „Prvi voz krenuo je iz Bukovine 30. marta 1883. sa 1000 sekeljskih doseljenika", ali mnoge porodice su se uz rizik uputile zaprežnim kolima, i bilo je potrebno mesec dana da stignu do Pančeva. Doseljenici su za razliku od prvobitnog plana, iz njima nejasnih razloga, umesto Segedina naseljeni u područje donjeg Dunava. (Peter 2008, 25–27) Konačno, za nekoliko meseci oko 4.000 bukovinskih Mađara naselilo se u Vojlovicu (mađ. Hertelendyfalva), Skorenovac (mađ. Székelykeve), i Ivanovo (mađ. Sándoregyháza). (Nagy Sívó 1999, 18)

[2] U radu sa korpusom, istraživač je svestan da je materijal generisan u odnosu na informantovu subjektivnu percepciju svoje situacije, kao i na informantovu percepciju istraživača i njihovog odnosa. (Miller 2000, p. 130) Žanr životnih priča je najčistiji oblik od svih žanrova usmene istorije, upravo zbog malog uplitanja od strane istraživača, one su uvek lični iskazi informanata i čuvaju najviše intimnih crta u izvornom vidu. Direktna sećanja informanta, koji je u isto vreme i pripovedač i glavni junak (Bruner 2004, p. 693) priče koju pripoveda, na taj način imaju veću narativnu snagu.

[3] Usmene životne priče posmatraju se kao unutrašnji shematizovani „književni tekstove" koje je moguće sagledati sredstvima književne teorije kao tekst produkta procesa „narativizacije i fikcionalizacije" (Chanfrault-Duchet 2000,

Sakupljeni autobiografski materijal otkriva „formu koja se može identifikovati pomoću osobenih karakteristika i koja predstavlja specifičan diskurzivni i književni žanr: životnu priču.” (Chanfrault-Duchet 1991, p.79), gde je evaluacija zapravo najvažniji strukturni deo narativa (Linde 1993). Osnovna, vodeća teorijska postavka u radu bio bi predlog da se definicija autobiografije proširi na formu usmenih istorija, gde se narativ oblikuje kroz transkribovani intervju. Autobiografija je životni narativ kreiran kroz (lična i kolektivna) sećanja, kako svesna, tako i nesvesna. Važan teorijski doprinos rada bio bi ispitivanje odnosa autobiografskog žanra i etničkog identiteta na relaciji lično-kolektivno.[4]

Rad predstavlja pokušaj da se odgovori i na pitanje na koji način se formira identitet pripadnika manjinske grupe bukovinskih Mađara u Vojlovici na praksi i iskustvu svakodnevnog života u usmenom autobiografskom narativnom diskursu. Na koji način život u multikulturalnoj zajednici utiče na konstukciju sopstvenog i kolektivnog etničkog identieta. Osnovne društvene i kulturne vrednosti čine podlogu našeg ideološkog sistema. To su vrednosti koje identifikujemo kao simbole zajednice. Stalno pitanje etničke manjine je nesigurnost očuvanja kulturnog identiteta i jezika predaka u okruženju kulturne i jezičke hegemonije većine (up. Vučina, Filipović 2009). Cilj ovog rada je prikazati individualne stavove u usmenim autobiografskim iskazima o očuvanju elemenata autentičnosti, jezika i tradicija sekeljskih predaka kao osnovnih vrednosti kulturnog i etničkog identiteta “bukovinskih” Mađara, čime se može steći jasnija slika o njihovoj kulturnoj, istorijskoj Ii etničkoj ideologiji kao društvenom konstruktu.

Osnovna pretpostavka od koje autorka polazi jeste da je dijaloški karakter ključna odlika ljudskog života i da se kroz odnos sa Drugim, međujezičkim i međukulturnim kontaktom, definiše identitet. U višejezičnoj sredini tokom dužeg perioda dolazi do jezičkih i kulturnih uticaja. Međujezički kontakt pak vodi do toga da manjinski govornici u svakodnevnoj komunikaciji koriste naizmenično i paralelno dva ili u nekim slučajevima više jezika, ili elemenata drugog jezika. Na osnovu preliminarne analize, u autobiografskim narativima bukovinskih Mađara izdvajaju se neke zajedničke strukturne odlike i teme, zatim kolektivni narativi, kao i preključivanje kodova tokom naracije. U radu se stoga primenjuje narativna analiza s fokusom na interakciju istraživača i informanata, strukturu i organizaciju narativnih elemenata, analizu tema i narativnih aktera. Zatim, analiziraju se karakteristični kolektivni etnički narativi koji iskrsavaju u autobiografskim pričama. Na kraju se uz primenu metoda antropološke i sociolingvistike analiziraju socijalne i stilske funkcije preključivanja kodova koje naratori koriste tokom naracije.

Cilj i doprinos ovog rada su višestruki. Rad donosi novu terensku građu, koja se dalje može izučavati u drugim disciplinama: u naratologiji, lingvistici, antropologiji, istoriji, psihologiji. Rad, takođe, nastoji da bude interdisciplinaran u proučavanju autobiografskih narativa, upotrebe jezika i same zajednice. Rad nastoji da doprinese narativnim i autobiografskim studijama, tako što kao predmet analize uzima jednu manjinsku zajednicu.

VI PLAN RADA I METODE ISTRAŽIVANJA

Autorka planira da svoju doktorsku disertaciju strukturira u šest celina.

---

p. 63), gde je „istina fakata uvek podređena istini čoveka” (Gusdorf 1980, p. 43). U radu se koristi teorija fikcije za analizu nefikcionalnih tekstova. Metode istraživanja bi obuhvatile analizu kompozicije konstitutivnih elemenata životne priče. Glavni elementi narativne strukture, narator i glavni junak, u slučaju usmenih istorija, jesu ista osoba, koja se posmatra kroz fenomen organizacije prostora i vremena i fokalizacije. S obzirom na to da je u naratološkoj analizi teksta ključno pitanje „zašto” je priča sastavljena na određeni način, i ovim „tekstovima” se pristupa uz sagledavanje neophodnih modifikacija naratoloških postupaka.

[4] Usmena životna priča, kao poseban autobiografski žanr, razlikuje se od memoara, jer u memoarima izbija socijalna funkcija u prvi plan, a individualnost biva potisnuta u korist opisivanja javnih, društveno-istorijskih događaja (Gusdorf *Ibid*.).

U prvom poglavlju izlažu se teorije narativa Žerara Ženeta (Gerard Genette), Mike Bal (Mieke Bal), kao i teoriju narativa ličnog iskustva Vilijema Labova (William Labov). Predstavlja se definicija autobiografskog žanra kao referencijalnog i narativnog diskursa, a zatim se osvrće na fenomen autobiografskog sećanja. U ovom poglavlju se takođe izlažu argumenti prema kojima se u autobiografskoj naraciji koja nastaje u istraživačkom intervjuu može dodeliti jednako zasluženo mesto pored ostalih, već kanonskih, autobiografskih žanrova.

Poseban akcenat autorka stavlja na kompozicijsko-narativne aspekte, naratološke kategorije prostora, vremena i pripovedne instance. Temporalnu shemu pripovedanja i organizaciju hronotopa sagledava sa posebnim osvrtom na diferenciranje vremenskih dimenzija sadašnjost-prošlost.[5] Postupak udvajanja narativnog vremena karakterističan je za pripovedanje u prvom licu za koje je svojstveno retrospektivno pripovedanje, pripovedanje potkrepljeno sećanjem. Ispituje se fenomen sećanja kao osnovnog preduslova autobiografskog i memoarskog žanra i žanra životnih priča kao forme sećanja. Fenomenu „autobiografskog sećanja" („autobiographical memory") pristupa se kao ideji reminiscencije života kroz konstitutivne povezane narativne sekvence. (Olney 1998, p. 315)[6]

U drugom poglavlju određuje se društveno-istorijski kontekst u kome se formira mađarska govorna zajednica. Ovaj odeljak će sadržati podatke o istoriji doseljavanja Sekelja u južni Banat (sela Vojlovica, Ivanovo i Skorenovac), o demografskim karakteristikama zajednice i o upotrebi jezika u datoj govornoj sredini. Predstavlja se opis govornih varijeteta mađarskog jezika i kratak opis sociolingvstičke situacije bukovinskih Mađara (up. Ammon et al. 2005; Meyerhoff 2006).

Treće poglavlje predstavlja metodološki okvir rada. Metodologija je kvalitativnog tipa i podrazumeva etnografski rad na terenu. Rad donosi originalnu građu s terena (up. Maquire 2007). U terenskom istraživanju koristi se kvalitativni autobiografski intervju, a razgovori se snimaju na audio-nosače. Predstavljaju se metodološke postavke intervjua biografskih narativa koji je uveo Fric Šice (Fritz Schütze) 1970. godine (Rosenthal 2004, 50). Intervjui su, prema tome, podeljeni na dva dela:

a. Prvi deo podrazumeva period glavne naracije pod inicijalnim pitanjem bez tematskog fokusa i bez istraživačicinih potpitanja i prekidanja, osim paralingvističkih izraza za iskazivanje pažnje i interesa.
b. Drugi deo je struktuiran intervju koji obuhvata interna pitanja u okviru glavne naracije i eksterna, koja bi podarzumevala poslednji stadijum intervjua i ticala bi se tema koja ne bi bila obuhvaćena glavnom naracijom. (Rosenthal 2004, 50–52)

U ovom poglavlju se takođe predstavljaju metode transkripcije. Usmeni diskurs se transkribuje i i tretir kao dijaloški narativ. Transkripti na mađarskom jeziku koji se koriste u analizi predstavljaju se sa prevodom na srpski.

---

[5] Diferencijacija vremenskih dimenzija bi podrazumevala pored opisivanja prošlih događaja i njihovog sagledavanja iz sadašnje perspektive, i otkrivanje onoga što se može desiti. Pristupa se narativu kao temporalnoj strukturi sa stanvišta saznajne uloge narativa (vidi: Prince 2000, p.129), što podrazumeva da„ naratologija pomaže u prikazivanju narativa kao strukture i prakse koja osvetljava temporalnost i ljudska bića kao temporalna bića" i „ima presudne implikacije za naše samo-razumevanje". (Prince 2000, p.129)

[6] Način na koji prezentujemo jedan segment sekvence povezan je sa našom koncepcijom celine i u sistematskom rasporedu leži njihovo značenje. (Turner i Bruner 1986, str.141) Ispituje se situiranje sadašnjosti u vremenskoj sekvenci. Prošlost, sadašnjost i budućnost su povezane u linearnoj sekvenci definisanoj sistematskim i kauzalnim odnosima. Jedan od sredstava analize narativa i evokacije prošlosti i trenutka u istraživanju podrazumevao bi Frojdov koncept *Nachträglichkeit*, koncept koji podrazumeva rekonstrukciju događaja u svetlu onoga što nismo znali u datom trenutku, već smo naknadno saznali i vraćanje na prošle događaje koji se čine značajnim iz perspektive sadašnje svesti „kasnim uviđanjem". (King 2000, p. 11-22)

U četvrtom poglavlju analizirala se dijaloška struktura autobiografskih narativa, odnosno višeglasje u interakciji informator i istraživač, kao i odnos sa zamišljenom publikom (Bell 1984). Autorka analizi pristupa uzimajući u obzir informanta kao aktivnog učesnika u istraživačkom procesu, kao i različite kontekste kroz koje je potrebno vršiti interpretaciju imajući u vidu da ljudska svest egzistira uvek u odnosu na drugu svest i da su „svi izrazi orijentisani na odgovor nekog Drugog i oblikovani su kontekstom u kom se javljaju" (Josselson 1995, p.42).

U petom poglavlju analizirala se kompozicija autobiografskih narativa, teme i akteri. Analiziralaju se strukturne sličnosti i razlike između dobijenih autobiografskih narativa. Predstavljaju se najfrekventnije teme (e.g., generacijskog karaktera). U ovom poglavlju naćiće se i tabelarni prikaz aktera koji se javljaju u narativima, i to prema društvenim ulogama koje su im dodeljene, npr. „majka", „sestra", „muž", itd.

Šesto poglavlje analizira karakteristične kolektivne etničke narative koji iskrsavaju u toku autobiografske naracije. U kolektivne etničke narative ubrajaju se oni narativi koji definišu etnički identitet grupe koja deli zajednički jezik, teritoriju, istoriju, običaje, mitove (Ilić 2014), kao što je, na primer, narativ o poreklu bukovinskih Mađara i o doseljavanju u južni Banat. Autorka time pokušava da rasvetli ulogu koju kolektivni etnički narativi imaju u jednoj autobiografskoj priči i to na primeru narativa porekla.

Sedmo poglavlje nudi sociolingvističku analizu preključivanja kodova i ulogu koje ono ima u autobiogarfskoj naraciji. Naime, oglašavanje višestrukih identiteta kroz korišćenje više jezika, ima važnu ulogu u konstruisanju etničkog identiteta (Heller 1995; Savić [Filipović] 1996) i autobiografskih narativa, te autorka ovaj segment analize obrazlaže činjenicom da bez uvođenja analitičkog koncepta preključivanja kodova ne možemo pravilno shvatiti autobiografske priče manjinskih dvojezičnih govornika, kakvi su bukovinski Mađari.

Osmo poglavlje sadrži zaključke istraživanja i preporuku za dalji akademski rad u ovoj oblasti.

BIBLIOGRAFIJA PRELIMINARNIH ISTRAŽIVANJA

Kandidatkinja je priložila bibliografiju od 182 bibliografske jedinice, kao i listu časopisa koje smatra relevantnima za istraživanje.

Ammon, U., Dittmar, N., Mattheimer, K., Trudgill, P., eds. (2005) *Sociolinguistics. An International Handbook of the Science of Language and Society*. 2nd completely revised and extended edition. Vol. 2.

Anderson, L. (2001) *Autobiography* (The New Critical Idiom Series), London: Routledge.

Augustine (1961) *Confessions*, trans. R. S. Pine – Coffin, Harmondsworth: Penguin.

Badis, R. (2008) 'A vajdasági magyarság identitásstratégiái' in Papp, R., Szarka, L., eds., *Bennünk élő múltjaink. Történelmi tudat – kulturális emlékezet*, Zenta: Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, 319-328.

Bal, M. (1997) *Narratology: Introduction to the Theory of Narrative*, 2nd ed., Toronto: University of Toronto Press.

Bal, M. (2000) *Naratologija: teorija priče i pripovedanja*, prevod Rastislava Mirković, Beograd: Narodna knjiga.

Bal, M., Crewe, J. and Spitzer, L., eds. (1999) *Acts of Memory: Cultural Recall in the Present*, Hanover: University Press of New England.

Bal, M., ed. (1999) *The Practice of Cultural Analysis: Exposing Interdisciplinary Interpretation*, Stanford: University Press.

Bali, J. (2008) 'Nemzettudat versus etnikai tudat a maradéki magyarok körében' in Papp, R., Szarka, L., eds., *Bennünk élő múltjaink. Történelmi tudat – kulturális emlékezet*, Zenta: Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, 357-367.

Balogh, P. (2011) "Narratív élettörténetek" : Pászka Imre: Elit, elitek a lokális kistérségi társadalomban, *Társadalomkutatás*, 29(3), 399-402.
Baron, B. and Kotthoff, H., eds. (2001) *Gender in Interaction: Perspectives on Femininity and Masculinity in Ethnography and Discourse* (Pragmatics & Beyond New Series, Vol. 93), Amsterdam: John Benjamins Publiching Company.
Beike, D.R., Lampinen, J.M. and Behrend, D.A. (2004) *The Self and Memory* (Studies in Self and Identity Series), New York: Psychology Press.
Bell, A. (1984) 'Language Style as Audience Design' in Coupland, N. and A. Jaworski eds. (1997) *Sociolinguistics: a Reader and Coursebook*, New York: St Mattin's Press Inc., 240-50.
Belenky, M. F., Clinchy, B. M., Goldenberg, N. R. and Tarule, J. M., eds. (1997) *Women's Ways of Knowing: The Development of Self, Voice, and Mind*, 10th anniversary ed., New York: Basic Books.
Benmayor, R. and Skotnes, A., eds. (1994) *Migration and Identity* (International Yearbook of Oral History and Life Stories, Vol.3), Oxford: Oxford University Press.
Benstock, S., ed. (1988) *The Private Self: Theory and Practice of Women's Autobiographical Writing*, Chapel Hill: University of North Carolina Press.
Bertaux, D. and Thompson, P., eds. (1993) *Between Generations : Family Models, Myths, and Memories* (International Yearbook of Oral History and Life Stories, Vol.2), Oxford: Oxford University Press.
Bindorffer, Gy. (2007) 'Etnikai, nemzeti és kétnemzeti identitás : előszó' in Bindorffer, Gy., ed., *Változatok a kettős identitásra : kisebbségi léthelyzetek és identitásalakzatok a magyarországi horvátok, németek, szerbek, szlovákok, szlovének körében*, Budapest: Gondolat : MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Int., 7-15.
Bindorffer, Gy. (2007) 'A kettős identitás összehasonlító vizsgálata két magyarországi német településen : Csolnok - Véménd' in Bindorffer, Gy., 110-187.
ed., *Változatok a kettős identitásra : kisebbségi léthelyzetek és identitásalakzatok a magyarországi horvátok, németek, szerbek, szlovákok, szlovének körében*, Budapest: Gondolat : MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Int.,
Bourguet, M. N., Valensi, L. and Wachtel, N., eds. (1990) *Between Memory and History*, Chur: Harwood Academic Publishers.
Bögre, Zs. (2007) 'Személyes történelem', *Aetas*, 22(2), 224-226.
Bögre, Zs. (2010) 'Az én korosztályom az egy ilyen mosolytalan korosztály...' : trauma és emlékezet az élettörténetben, *Korall*, 11(41), 113-137.
Bögre, Zs. (2010) 'Az élettörténeti módszer - lehetőség és kényszer : módszertani bevezető' in Bögre, Zs., Szabó, Cs., eds., *Törésvonalak : apácasorsok a kommunizmusban*, Budapest: Budapest : METEM : Historia Ecclesiastica Hungarica Alapítvány : Szt. István Társ, 69-74.
Bögre, Zs. (2012) 'A trauma syerepe ay 1950-ben internált szerzetesnővérek életében', in Bögre, Zs., Keszei, A., Ö.Kovács, J., eds., *Az identitások korlátai*, Budapest: L'Harmattan, 93-101.
Brubaker, R., Cooper, F. (2000) Beyond "identity". *Theory and Society* 29: 1–47.
Buckner, J.P. i Haden, C. A., eds. (2003) Autobiographical Memory and the Construction of A Narrative Self: Developmental and Cultural Perspectives, London: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
Caunce, S. (1994) *Oral History and the Local Historian* (Approaches to Local History Series), London: Longman.
Coates, J. (2003) *Men Talk: Stories in the Making of Masculinities*, Oxford: Blackwell.
Cobley, P. (2001) *Narrative*, London: Routledge.
Cosslett, T., Lury, C., and Summerfield, P., eds. (2000*) Feminism and Autobiography. Texts, Theories, Methods*, London: Routledge.
Chanberlain, M. and Thompson, P., eds. (1998) *Narrative and Genre (Routledge Studies in Memory and Narrative)*, London: Routledge.

Csángó-Magyar Egyesület igazgató-tanácsának második jelentése 1884. évről (1885) Budapest: Pesti Könyvnyomda Részvénytársaság.
Csángó-magyar Egyesület igazgató-tanácsának 1885. évi jelentése (1886) Budapest: Pesti Könyvnyomda-Részvény-Társaság.
Csángó-Magyar Egyesület igazgató-tanácsának 1887. évi jelentése (1888) Budapest: Pallas Részvénytársaság Nyomdája.
Csángó-Magyar Egyesület Igazgató Tanácsának 1888. évi jelentése (1889) Budapest: Pesti Könyvnyomda Részvénytársaság.
Chatman, S. (1978) *Story and Discourse: Narrative Structure in Fiction and Film*., Ithaca: Cornell University Press.
Christie, C. (2000) *Gender and Language: Towards a Feminist Pragmatics*, Edinburgh:
Edinburgh University Press.
Collini, S., ed. (1992) *Interpretation and Overinterpretation: Umberto Eco with Richard Rorty, Jonathan Culler and Christine Brooke-Rose*, Cambridge: Cambridge University Press.
Currie, M. (1998) *Postmodern Narrative Theory* (Transition Series), Basingstoke: Macmillan Press.
Davis, C. (1977) *Oral History: From Tape to Type*, Chicago: American Library Association.
de la Cinta Ramblado-Minero, M. (2003) *Isabel Allende's Writing of the Self: Trespassing the Boundaries of Fiction and Autobiography* (Hispanic literature, Vol. 77), Lewiston: Edwin Mellen Press.
Denzin, N.K. (1989) *Interpretive Biography* (Qualitative research methods, Vol. 17), London: Sage.
Derrida, J. (1985) *The Gift of Death*, translated by David Wills, Chicago: The University of Chicago Press.
Derrida, J. (1986) *Memoires for Paul de Man* (The Wellek Library Lectures at the University of California Series), translated by Cecile Lindsay, Jonathan Culler and Eduardo Cadava, New York: Columbia University Press.
Duff, D., ed. (2000) *Modern Genre Theory* (Longman Critical Readers Series), Harlow: Longman.
Duranti, A. (2008) Further Reflections on Reading Other Minds. *Anthropological Quarterly* 81 (2), 483–494.
Erős, F., Ehmann, B. (2009) 'Iz identitásfejlődés tükröződése az önéletrajzi elbeszélésben' in
Bögre Zsuzsanna, Bernáth Krisztina, eds., *Közelítések az élettörténetek kutatásához : olvasókönyv a kvalitatív módszerek tanulmányozásához*, Nagyvárad: Partium Kiadó, 30-52.
Evans, M. (1999) *Missing Persons: The Impossibility of Auto/biography*, London: Routledge.
Filipović, J. *Moć reči: Ogledi iz kritičke sociolingvistike*. Beograd: Zadužbina Andrejević.
Fishman, J. (1985) Macrosociolinguistics and the Sociology of Language in the Early Eighties. *Annual Review of Sociology* 11, 113–127.
Fivush, R. and Haden, C.A., eds. (2002) *Autobiographical Memory and the Construction of a*
Narrative Self: Developmental and Cultural Perspectives, Mahwah, N.J.: Lawrence Erlbaum Associates.
Florian, C., ed. (2000) *The Handbook of Sociolinguistics*, Oxford: Blackwell.
Fought, C. (2006). *Language and ethnicity. Key topics in sociolinguistics Series.* Cambridge : Cambridge University Press.
France, P. and St Clair, W., eds. (2002) *Mapping Lives: The Uses of Biography*, Oxford: Oxford University Press.
Gábrity Molnár, I. (2008) 'A délvidéki identitástudat nyomában' in Papp, R., Szarka, L., eds., *Bennünk élő múltjaink. Történelmi tudat – kulturális emlékezet*, Zenta: Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, 307-318.
García, O., Peltz, R., Schiffman, H.F., Schweid-Fishman, Gella. (Eds.) (2006)

Language Loyalty, Continuity and Change. Joshua Fishman's Contribution to International Sociolinguistics. Clevedon, Buffalo, Toronto: Multilingual Matters.
Genette, G. (1980) *Narrative Discourse*, translated by Jane E. Lewin, Ithaca: Cornell University Press.
Genette, G. (1988) *Narative Discourse Revisited*, translated by Jane E. Lewin, Ithaca: Cornell University Press.
Gilmore, L. (2001) *The Limits of Autobiography: Trauma and Testimony*, Ithaca: Cornell University Press.
Glózer Rita (2007) 'Diszkurzív módszerek' in Kovács Éva, ed., *Közösségtanulmány: módszertani jegyzet*, Budapest: Néprajzi Múzeum: PTE BTK Kommunikáció- és Médiatud. Tansz., 260-268.
Glózer Rita (2007) 'Diskurzuselemzés' in Kovács Éva, ed., *Közösségtanulmány: módszertani jegyzet*, Budapest: Néprajzi Múzeum: PTE BTK Kommunikáció- és Médiatud. Tansz., 360-372.
Gluck, S. B. and Patai, D., eds. (1991) *Women's Words: the Feminist Practice of Oral History*, New York: Routledge.
Gubbins, P. and Holt, M., eds. (2002) *Beyond Boundaries: Language and Identity in Contemporary Europe*, (Multilingual matters series 122), Clevedon: Multilingual Matters.
Gyáni, G. (2007) 'Nemzeti identitás – identitáspolitika' in Gyáni, G., *Relatív történelem*, Budapest: Typotex, 124-135.
Gyáni, G. (2009) 'Emlékezés és oral history' in Bögre Zsuzsanna, Bernáth Krisztina, eds., *Közelítések az élettörténetek kutatásához: olvasókönyv a kvalitatív módszerek tanulmányozásához*, Nagyvárad: Partium Kiadó, 105-116.
Hall, E.T. (1989) *The Dance of Life: The Other Dimension of Time*, New York: Anchor Press/Doubleday.
Halpern, Katrin i Ruano-Borbalan, Žan-Klod, prir. (2008). *Identiteti: pojedinac, grupa, društvo*, prev. Stanko Dzeferdanović. Beograd: Clio.
Hanák, G, és Kövér, Gy. (2009) 'Biográgia és oral history' in Bögre Zsuzsanna, Bernáth
Krisztina, eds., *Közelítések az élettörténetek kutatásához: olvasókönyv a kvalitatív módszerek tanulmányozásához*, Nagyvárad: Partium Kiadó, 117-126.
Hardy, B. (1975) *Tellers and Listeners: The Narrative Imagination*, London: Athlone Press.
Hayden, W. (1928) *Title Tropics of Discours: Essays in Cultural Criticism*, Baltimore: Johns Hopkins University Press.
Heller, M. (1995). Language Choice, Social Institutions and Symbolic Domination. *Language in Society* 24 (3): 373–405.
Hinchman, L.P. and Hinchman, S.K., eds. (1997) *Memory, Identity, Community: The Idea of Narrative in the Human Sciences*, (SUNY series in the philosophy ofthe social sciences series), New York: State University of New York Press.
Hodgkin, K. and Radstone, S., eds. (2003) *Contested Pasts: The Politics of Memory*, (Routledge studies in memory and narrative series 11), London: Routledge.
Hogan, P.C. (2000) *Philosophical Approaches to the Study Of Literature*, Gainesville: University Press of Florida.
Howarth, K. (1998) *Oral Hitory: A Handbook*, Glouchestershire: Sutton Publishing.
Hymes, D. (1996) *Ethnography, Linguistics, Narrative Inequality: Toward an Undertanding of Voice*, London: Taylor & Francis.
Hymes, D. (2000) The emergence of sociolinguistics. A response to Samarin. *Dialogue*, 312–315.
Ilić, M. (2014) *Discourse and Ethnic Identity: The Case Study of the Serbs from Hungary*. Berlin, Muenchen: Otto Sagner Verlag.
Ilyés, S. (2007) 'Az erdélyi magyar sajtó csángóképe az ezredfordulón' in Schoblocher, Judit.

ed., *Cool-túra képekben : a Kárpát-medence néprajz és kulturális antropológia szakos hallgatóinak konferenciája : Szolnok 2003, Mezőkövesd 2005 : tanulmánykötet*, Budapest: Fiatal Kultúrakutatók Szervezete, 369-397.

Irving, S. (2002) *Az interjú, mint kvalitatív kutatási módszer* [ford. Szabolcs Éva]. Budapest: Műszaki Könyvkiadó.

Ives, E. D. (1980) *The Tape-recorded Interview: A Manual for Fieldworkers in Folklore and Oral History*, rev.ed., Knoxville: The University of Tennessee Press.

Joy, M., ed. (1997) *Paul Ricoeur and Narrative: Context and Contestation*, Calgary: University of Calgary Press.

Jorgensen, M., Phillips, L. (2002) *Discourse Analysis as Theory and Method*. Sage Publications.

Josselson, R. and Lieblich, A., eds. (1995) *Interpreting Experience* (The Narrative Studies of Lives, Vol.3), London: Sage.

Keszei, A. (2012) 'Jelentés, törés, identitás' in Bögre, Zs., Keszei, A., Ö.Kovács, J., eds., *Az identitások korlátai*, Budapest: L'Harmattan, 11-35.

Keszeg, V. (2007) 'A szórványsors autobiografikus megjelenítése', in Balogh Balázs, Bodó

Barna, Ilyés Zoltán, eds., *Regionális identitás, közösségépítés, szórványgondozás*, Budapest: Lucidus, 207-222.

King, N. (2000) *Memory, Narrative, Identity. Remebering the Self*, Edinburgh: Edinburgh University Press.

Kincaid, J. (1996) *The Autobiography of my Mother*, London: Vintage.

Kovács, É. (2007) 'Interjús módszerek és technikák' in Kovács Éva, ed., *Közösségtanulmány: módszertani jegyzet*, Budapest : Néprajzi Múzeum : PTE BTK Kommunikáció- és Médiatud. Tansz., 269-277.

Kovács, É. (2007) 'Narratív biográfiai elemzés' in Kovács Éva, ed., *Közösségtanulmány: módszertani jegyzet*, Budapest : Néprajzi Múzeum : PTE BTK Kommunikáció- és Médiatud. Tansz., 373-396.

Kovács, É. és Vajda, J. (2009) 'Elbeszélés, identitás és értelmezés' in Bögre Zsuzsanna,

Bernáth Krisztina, eds., *Közelítések az élettörténetek kutatásához: olvasókönyv a kvalitatív módszerek tanulmányozásához*, Nagyvárad: Partium Kiadó, 195-222.

Kövecses, Z. (2002) *Metaphor: A Practical Introduction*, New York: Oxford University Press.

Kristeva, J. (1991) *Strangers to our Selves*, translated by Leon S. Roudiez, Herdfortshire: Harvester Weatsheaf.

Kuhn, A. (2002) *Family Secrets: Acts of Memory and Imagination*, London: Virago.

Kvale, S. (1996) *Interviews*, London: Sage Publications.

Labov, W., Waletzky, J. (2003 [1967]) Narrative Analysis: Oral Versions of Personal Experience. In: Paulston, C. B., Tucker, G. R. (eds.) *Sociolinguistics. The Essential Readings*. Blackwell Publishing, 74–104. (Source: Narrative Analysis: Oral Versions of Personal Experience. In: Helm, J. (ed.) *Essays on the verbal and visual arts: Proceedings of the 1966 Annual Spring Meeting of the American Ethnological Society*. Seattle: University of Washington Press. 1967, 12–44.)

Labov, W. (1976) Language in the Inner City **:** *Studies in the Black English Vernacular.* Second edition: 1972. Oxford. Basil Blackwell.

Labov, W. (1984) Preobražavanje doživljaja u sintakstu pripovjednog teksta. *Revija. Časopis za književnost, kulturu i društvena pitanja* XXIV/2. „Pričanje u svakodnevnici". Osijek, 46–78.

Lehmann, A. (1979) 'Autobiográfiao módszerek. Lehetőségek és eljárások.'In: Küllős, Imola ed., *Az életrajzi módszer alkalmazása és eredményei a néprajzban és az antropológiában*, Budapest: MTA Néprajzi Kutató Csoport, 47-60.

Lejeune, P. (1989) *On Autobiography* (Theory and History of Literature, Vol. 52), prevod

Katherine Leary, Minneapolis: University of Minnesota Press.
Leydesdorff, S., Passerini, L. and Thompson, P., eds. (1996) *Gender and Memory* (International Yearbook of Oral History and Life Stories, Vol.4), Oxford: Oxford University Press.
Linde, Charlotte (1993). *Life Stories: The Creation of Coherence.* Oxford: Oxford University Press.
Lieblich, A. and Josselson, R., eds. (1997) *The Narrative Studies of Lives* (The Narrative Studies of Lives, Vol.5), London: Sage.
Litosseliti, L and Sunderland J., eds. (2002) *Gender Identity and Discourse Analysis* (Discourse Approaches to Politics, Society and Culture Series, Vol.2), Amsterdam: John Benjamin Publishing Company.
Lloyd, G. (1993) *Being in Time: Selves and Narrators in Philosophy and Literature*, London: Routledge.
Lothe, J. (2000) *Narrative in Fiction and Film: An Introduction*, Oxford: Oxford University Press.
Maquire, M. (2007) Introduction: Reflecting on Methodology and Methods. *Sociolinguistic Studies* 1.1, 5–24.
Marcus, L. (1998) *Auto/biographical Discourse: Criticism, Theory, Practice*. Manchester: Manchester University Press.
Markowitsch, H.J. and Welzer, H., eds. (2010) *The Development of Autobiographical Memory*, Hove: Psychology Press.
Martinez, J. M. (2000) *Phenomenology of Chicana Experience and Identity: Communication and Transformation in Praxis,* Lanham: Rowman & Littlefield Publishers, Inc.
McAdams, D.P. (2003) 'Identity and the Life Story' in Fivush, R. and Haden, C.A., eds., *Autobiographical Memory and the Construction of A Narrative Self: Developmental and Cultural Perspective*, New Jersey: Psychology Press, 187-209.
Mason, J. (2005) *A kvalitatív kutatás* [ford. Tóth Kinga] Budapest: Jószöveg Műhely Kiadó.
McAdams, D.P., Josselson, R. and Lieblich, A., eds. (2001) *Turns in the Road: Narrative Studies of Lives in Transition*, American Psychological Association: Washington, D.C.
McMahan, E.M. and Rogers, K.L. (1994) *Interactive Oral History Interviewing* (LEA's Communication Series), Hove: Lawrence Erlbaum Associates.
McQuillan, M., ed. (2000) *The Narrative Reader*, London: Routledge.
Metz, Ch. (1982). *Psychoanalysis and Cinema: The Imaginary Signifier*, trans. C. Britton, A. Williams, B. Brewster and A. Guzzetti. London: Macmillan.
Meyerhoff, Miriam (2006) *Introducing Sociolinguistics*. London, New York: Routlegde.
Mitchell, C., Weber, S. and O'Reilly-Scanlon K., eds. (2005) *Just Who Do We Think We Are: Methodologies for Autobiography and Self-Study in Teaching*, New York: RoutldgeFalmer.
Miller, R. L. (2000) *Researching Life Stories and Family Histories*, London: Sage.
Mills, S. (1997) *Discourse*, London: The New Critical Idiom.
Milohnić, Aldo, Švab, Nada (Ed.) (2011) *Cultural Identity Politics in the (Post-)Transitional Societies*. Zagreb: Institute for International Relations.
Nagy Sívó, Z. (1999) *Bukovina mit vétettem?*, Novi Sad: Forum.
Nanda, Serena, Warms, Richard (2007) *Cultural Anthropology*. Thomson Wodsworth.
Neisser, U. and Fivush, R. (2008) *The Remembering Self: Construction and Accuracy in the Self-Narrative* (Emory Symposia in Cognition Series. 6 Vol.), Cambridge: Cambridge University Press.
Nunan, D. (1993) *Introducing discourse analysis* (Penguin English Applied Lingusitics Series), London: Penguin Books.
Oakes, L. (2001) *Title Language and National Identity: Comparing France and Sweden*, (Impact, studies in language and society series 13), Amsterdam: John Benjamins.
Olney, J., ed. (1980) *Autobiography: Essays Theoretical and Critical*, Princeton: Princeton

University Press.
Olney, J. (1998) *Memory & Narrative. The Weave of Life-Writing*, Chicago: The University of Chicago Press.
Onega, S. and Landa, J.A.G., eds. (1996) *Narratology: An Introduction* (Longman Critical Readers Series). London: Longman.
Organisation Board of the Coimbra Group Working Party for Folklore and European Ethnology, ed. (2001) *Migration, Minorities, Compensation: Issues of Cultural Identity in Europe*, Brussels: Coimbra Group.
Oszváth, I. (2007) 'A szórványosodás motívumai egy élettörténetben', in Balogh Balázs, Bodó Barna, Ilyés Zoltán, eds., *Regionális identitás, közösségépítés, szórványgondozás*, Budapest: Lucidus, 228-238.
Passerini, L., ed. (1992) *Memory and Totalitarianism* (International Yearbook of Oral History and Life Stories, Vol.3), Oxford: Oxford University Press.
Payne, M. and Schad, J., eds. (2003) *Life After Theory*, London: Continuum.
Perks, R. and Thomson, A., eds. (1998) *The Oral History Reader*, London: Routledge.
Perinbanayagam, R.S. (2000) *The Presence of Self*, Oxford: Rowman & Littlefield Publichers, INC.
Peuquet, D. J. (2002) *Representations of Space and Time*, New York: Guilford Press.
Ricoeur, P. (1985) *Time and Narrative* (Vol.2), translated by Kathleen McLaughlin and David Pellauer, London: University of Chicago Press.
Ricoeur, P. (1988) *Time and Narrative* (Vol.3), translated by Kathleen Blamey and David Pellauer, London: University of Chicago Press.
Ricoeur, P. (2004) *Memory, History, Forgetting*, translated by Kathleen Blamey and David Pellauer, London: University of Chicago Press.
Pozsony, F. (2008) 'A moldvai csángók történeti emlékezete' in Papp, R., Szarka, L., eds., *Bennünk élő múltjaink. Történelmi tudat – kulturális emlékezet*, Zenta: Vajdasági Magyar Művelődési Intézet, 79-94.
Quinn, Dorothy, Holland, Naomi (eds.) (1987) *Cultural Models in Language and Thought*. Cambridge University Press.
Riessman, C. K. (1993) *Narrative Analysis* (Qualitative Research Methods Series, Vol. 30), Newbury Park (CA): Sage Publications.
Riker, P. (1981) *Živa metafora*, prevod Nada Vajs, Zagreb: Grafički zavod Hrvatske.
Riker, P. (1993) *Vreme i priča* (Vol.1), prevod Slavica Miletić, Novi Sad: Izdavačka Knjižarnica Zorana Stojanovića.
Riley, D. (2000) *The Words of Selves: Identification, Solidarity, Irony* (Atopia Series: philosophy, political theory, aesthetics), Stanford: Stanford University Press.
Robinson, D., Horrocks, C., Kelly, N. and Roberts, B., eds. (2004) *Narrative, Memory and Identity: Theoretical and Methodological Issues*, Huddersfield: University of Huddersfield Press.
Róbert, P. (2009) 'Az élettörténeti módszer' in Bögre Zsuzsanna, Bernáth Krisztina, eds., *Közelítések az élettörténetek kutatásához: olvasókönyv a kvalitatív módszerek tanulmányozásához*, Nagyvárad: Partium Kiadó, 177-194.
Rogers R. (Ed) (2004) *An Introduction to Critical Discourse Analysis in Education*. London, Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.
Rowbotham, S. (1973) *Woman's Consciousness, Man's World*, Harmondsworth: Penguin Books.
Rubin, D.C., ed. (1986) *Autobiographical Memory*, Cambridge: Cambridge University Press.
Rubin, D.C., ed.(1999) *Remembering Our Past: Studies in Autobiographical Memory*, Cambridge: Cambridge University Press.
Rudestam, K.E. and Newton, R.R. (2001) *Surviving Your Dissertation: A Comprehensive Guide to Content and Process*, 2nd ed., London: Sage.
Rommon-Kenan, S. (2002) *Narrative Fiction: Contemporary Poetics*, 2nd ed., New York:

Routledge.
Savić, [Filipović] Jelena (1996) *Code-switching. Theoretical and methodological issues*. Beograd: Filološki fakultet.
Savić, S. (1989) Neka terminološka razgraničenja. U: Savić, S., Polovina, V. *Razgovorni srpskohrvatski jezik*. Novi Sad: Institut za južnoslovenske jezike, Filozofski fakultet, 45–83.
Savić, S. i Mitro, V., ur. (2006) *Vajdasági magyar nők élettörténetei*, Novi Sad: Futura.
Seitel, P. (1999) *The Powers of Genre: Interpreting Haya Oral Literature* (Oxford Studies in Anthropological Linguistics, Vol. 22). Oxford: Oxford University Press.
Sheldrake, P. (2001) *Spaces for the Sacred: Place, Memory, and Identity*, London: Johns Hopkins University Press.
Sizoo, E., ed.(1997) *Women's Lifeworlds: Women's Narratives on Shaping Their Realities*, London: Routledge.
Smith, S. and Watson, J., eds. (1992) *De/Colonizing the Subject: The Politics of Gender in Women's Autobiography*, Minneapolis: University of Minnesota Press.
Smith, S. and Watson, J., eds. (1998) *Women, Autobiography, Theory: A Reader* (Wisconsin Studies in American Autobiography). London: University of Wisconsin Press.
Swindells, J., ed. (1995) *The Uses of Autobiography* (Gender & Society: Feminist Perspectives on The Past and Present Series), London: Taylor & Francis.
Szilányi, N. Zs. (2002) *Csángómagyar népballadák : összesítő válogatás Faragó József gondozásában, bevezető tanulmánnyal és jegyzetekkel*, Kolozsvár: Kriterion.
Szilágyi, M. (2009) 'A személyes paraszti tudás érvényessége' in Bögre Zsuzsanna, Bernáth Krisztina, eds., *Közelítések az élettörténetek kutatásához : olvasókönyv a kvalitatív módszerek tanulmányozásához*, Nagyvárad: Partium Kiadó, 55-76.
Tannen, D. (ed.) (1982) *Spoken and Written Language : Exploring Orality and Literacy*. ABLEX Publishing Corporation.
Titon, J.T. (1979) 'Az élettörténet' in: Küllős, Imola ed., *Az életrajzi módszer alkalmazása és eredményei a néprajzban és az antropológiában*, Budapest: MTA Néprajzi Kutató Csoport, 85-98.
Tobiassen, A.H. (1979) 'Az életrajzi módszer' in: Küllős, Imola ed., *Az életrajzi módszer alkalmazása és eredményei a néprajzban és az antropológiában*, Budapest: MTA Néprajzi Kutató Csoport, 75-84.
Todorov, C. (1998) *Poetika*, prevod Branko Jelić, Beograd: Plato.
Tonkin, E. (1995) *Narrating Our Past: The Social Construction of Oral History* (Cambridge Studies in Oral and Literate Culture Series, No.22), new ed., Cambridge: Cambridge University Press.
Toolan, M.J. (2001) *Narrative: A Critical Linguistic Introduction*, 2nd ed., London: Routledge.
Turner, V. and Bruner, E., eds. (1986) *The Anthropology of Experience*, Urbana: University of Chicago Press.
The Personal Narratives Group, Joy W.B. [et al.], (1989) *Interpreting Women's Lives: Feminist Theory and Personal Narratives*, Bloomington: Indiana University Press.
Thompson, P. (1988) *The Voice of the Past: Oral History*, 2nd ed., Oxford: Oxford University Press.
Uspenski, B. (1979*) Poetika Kompozicije. Semiotika Ikone*, prevod Novica Petković, Beograd: Nolit.
Váradi, M.M. (2007) 'Strukturált interjú. Élethelyzetek, megélhetési stratégiák, faluképek' in Kovács Éva, ed., *Közösségtanulmány:módszertani jegyzet*, Budapest : Néprajzi Múzeum : PTE BTK Kommunikáció- és Médiatud. Tansz., 397-426.
Vučina Simović, I., Filipović, J. 2009. *Etnički identitet i zamena jezika u sefardskoj zajednici u Beogradu*. Beograd: Zavod za udžbenike.
Weinstein, A. (1981) *Fiction of the Self*, Princeton: Princeton University Press.

Weintraub, K. J. (1978) *The Value of the Individual: Self and Circumstance in Autobiography*, Chicago: The University of Chicago Press.
Wodak R., ed. (1997) *Gender and Discourse*, London: Sage Publications.
Zumthor, P. (1990) *Oral Poetry: An Introduction* (Theory and History of Literature, Vol. 70). Minneapolis: University of Minnesota Press.
Zakariás, I. (2008) 'Identifikációs narratívák Magyarországra áttelepült erdélyi diplomások élettörténeteiben', *Regio*, 19(3), 135-167.
Žerar, Ž. (2002) *Figure V*, prevod Vladimir Kapor, Novi Sad: Svetovi.

<u>Časopisi</u>

AETAS
Annual Review of Anthropology
Annual Review of Sociology
Anthropos
Assemblage
College English
Comparative Literature
Critical Inquiry
Discourse Analysis
Ethos
Frontiers: A Journal of Women Studies
History and Theory
Journal of Aesthetic Education
Journal of the History of Ideas
MELUS
Modern Language Notes
New Literary history
NOVEL: A Forum of Fiction
PMLA
Poetics Today
Psychological Inguiry
Regio
Signs
Social Research
Social Science History
SubStance
Társadalomkutatás
The English Journal
The Journal of Aesthetics and Art Criticism
The Modern Language Review
The Oral History Review
Twentieth Century Literature
Western Folklore

VII ZAKLJUČAK SA OBRAZLOŽENOM OCENOM O PODOBNOSTI TEME I KANDIDATA:

Doktorski rad kandidatkinje MONIKE BALA na temu USMENE AUTOBIOGRAFIJE BUKOVINSKIH MAĐARA: UPOTREBA JEZIKA I NARATIVNI MODELI omogućava analitički pristup

autobiografskom žanru, koji, bilo da je u pisanom ili usmenom medijumu, uvek predstavlja formu kreiranu kroz razgovor sa samim sobom, razgovor sa zamišljenim ili stvarnim Drugim. Autorka svoj žanrovski odabir argumentuje zaključcima iz relevantne literature, odnosno iz oblasti moderne teorije iz naratologije i analize diskursa, koji ukazuju na to su da su usmene i pisane narativne forme u mnogo čemu slične, i da je stroga podela između njih veštačka, te da se autobiografski žanr i životne priče mogu se posmatrati kao „kreativni nefikcionalni"(Bloom 2003, p. 285) tekstovi koji se mogu analizirati uz korišćenje teorije fikcije. Sakupljeni autobiografski materijal otkriva „formu koja se može identifikovati pomoću osobenih karakteristika i koja predstavlja specifičan diskurzivni i književni žanr: životnu priču." (Chanfrault-Duchet 1991, p.79), gde je evaluacija zapravo najvažniji strukturni deo narativa (Linde 1993). Vodeća teorijska postavka u radu je da se definicija autobiografije proširi na formu usmenih istorija, gde se narativ oblikuje kroz transkribovani intervju. Autobiografija je životni narativ kreiran kroz (lična i kolektivna) sećanja, kako svesna, tako i nesvesna. Važan teorijski doprinos rada bio bi i ispitivanje odnosa autobiografskog žanra i etničkog identiteta na relaciji lično-kolektivno.

Osnovna pretpostavka od koje autorka polazi jeste da je dijaloški karakter ključna odlika ljudskog života i da se kroz odnos sa Drugim, međujezičkim i međukulturnim kontaktom, definiše identitet. U višejezičnoj sredini tokom dužeg perioda dolazi do jezičkih i kulturnih uticaja. Međujezički kontakt pak vodi do toga da manjinski govornici u svakodnevnoj komunikaciji koriste naizmenično i paralelno dva ili u nekim slučajevima više jezika, ili elemenata drugog jezika. Na osnovu preliminarne analize, u autobiografskim narativima bukovinskih Mađara izdvajaju se neke zajedničke strukturne odlike i teme, zatim kolektivni narativi, kao i preključivanje kodova tokom naracije. U radu se stoga primenjuje narativna analiza s fokusom na interakciju istraživača i informanata, strukturu i organizaciju narativnih elemenata, analizu tema i narativnih aktera. Takoše se analiziraju karakteristični kolektivni etnički narativi koji iskrsavaju u autobiografskim pričama. Na kraju se uz primenu metoda antropološke i sociolingvistike analizirala socijalne i stilske funkcije preključivanja kodova koje naratori koriste tokom naracije.

Ova doktorska disertacija donosi novu terensku građu, koja se dalje može izučavati u drugim disciplinama: u naratologiji, lingvistici, antropologiji, istoriji, psihologiji. Rad, takođe, nastoji da bude interdisciplinaran u proučavanju autobiografskih narativa, upotrebe jezika i same zajednice. Svojim teorijskim orijentacijama, odabirom i tumačenjem žanrova, ova disertacija takodje nastoji da doprinese boljem razumevanju teorijskih postulata narativnih i autobiografskih studija, kao i da ponudi dodatne informacije korisne za formiranje teorije etniciteta jer kao predmet analize uzima jednu manjinsku zajednicu.

Na osnovu navedenih podataka o kandidatkinji, Komisija konstatuje da je kandidatkinja MONIKA BALA podobna za izradu doktorske disertacije.

Na osnovu postavljenih ciljeva i očekivanih rezultata, Komisija konstatuje da je predložena tema USMENE AUTOBIOGRAFIJE BUKOVINSKIH MAĐARA: UPOTREBA JEZIKA I NARATIVNI MODELI podobna za izradu doktorske disertacije u oblasti SOCIOLINGVISTIKA, KOGNITIVNA ANTROPOLOGIJA, LINGVISTČKA ANTROPOLOGJA, TEORIJA ETNICITETA I HUNGAROLOGIJA.

Na osnovu navedenih podataka o predloženom mentoru, Komisija konstatuje da je prof. dr JELENA FILIPOVIĆ podobna za mentorku predložene doktorske disertacije.

Na osnovu iznetog, Komisija predlaže Nastavno-naučnom veću Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu da donese pozitivne ocene o podobnosti kandidatkinje MONIKE BALA i predložene teme doktorske disertacije USMENE AUTOBIOGRAFIJE BUKOVINSKIH MAĐARA: UPOTREBA JEZIKA I NARATIVNI MODELI a da se za mentorku imenuje prof. dr Jelena Filipović, redovna profesorka Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu.

ČLANICE KOMISIJE

dr Jelena Filipović, redovna profesorka Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu

dr Edita Andrić, redovna profesorka Filolozofskog fakulteta Univerziteta u Novom Sadu

dr Biljana Dojčinović, redovna profesorka Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu

dr Biljana Sikimić, viša naučna saradnica, Balkanološki institut, SANU

dr Marija Ilić, naučna saradnica, Balkanološki institut, SANU